

Антропний принцип у філософській космології: історико-філософський вимір

Анотація. Дисципліна «Антропний принцип у філософській космології: історико-філософський вимір» знайомить студентів з філософським принципом сучасної космології, який стверджує, що люди спостерігають Всесвіт саме таким, а не інакшим, оскільки за інших умов людей у такому світі не існувало б. Цей принцип встановлює залежність появи та існування людини як складної системи та космічної істоти від фізичних параметрів Всесвіту. Особлива увага приділяється філософському виміру антропного принципу, який втілює у собі ідею космізму – взаємозв'язку людини й Всесвіту, висунуту ще в античності і розвинуту плеядою філософів і натуралістів (Протагор, Анаксагор, Бруно, Ціолковський, Вернадський, Чижевський, Гейяр де Шарден, Ф. Крік, Фрімен Дайсон, Ф. Хойл та ін.). Демонструється внутрішня суперечливість антропного принципу та його поділ на «сильний» та «слабкий» антропні принципи.

Кількість кредитів: 3

Мета навчальної дисципліни: дослідити філософський принцип космології – антропний принцип в історико-філософському контексті.

Попередні вимоги:

Студент повинен знати: базові знання з космології та її зв'язок з історією філософської думки; базові знання з історії розвитку окремих філософських традицій; знання історії космології, міфології, астрономії, фізики; навички порівняльного аналізу різних філософських систем у межах одного історико-філософського періоду.

Студент повинен вміти: перекладати з мови оригіналу та аналізувати матеріал і самостійно проводити історико-філософську роботу з опрацювання текстів; володіти термінологічно-категоріальним апаратом філософського дослідження; здобувати навички самостійного визначення та розкриття змісту основних філософських понять, термінів, категорій.

Основні теми курсу:

- Космізм Протагора та Анаксагора.
- Світ, як сцена розгортання божественної історії в Середньовіччі
- Актуальність пантеїстичного вчення Дж. Бруно
- Множинність світів М. Коперніка
- Антропний принцип А. Р. Воллеса
- Б. Картер, заперечення пересічності існування Землі та людства
- «Слабкий» антропний принцип Г. М. Ідліса
- «Сильний» антропний принцип Дж. Вілера

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 4 курсі ОПП «Філософія» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних занять (30 год. – практичних занять), 60 годин самостійної роботи

Форма контролю: залік

Викладач: д.ф.н., доц., доцент кафедри історії філософії Соболевський Ярослав Андрійович

Інформація про викладача: <https://hphd.kiev.ua/index.php/21-vykladachi-kafedry/46-kandydat-filosofskykh-nauk-asystent-yaa-sobolievskiy>